

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2018

1156/2018

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus maantielautoista annetun asetuksen muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksen mukaisesti
muutetaan maantielautoista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (20/2006) 1, 4–8, 10, 11, 13, 15, 16 ja 17 §, sellaisina kuin niistä ovat 4–8 § osaksi asetuksessa 1667/2009, 15 § osaksi asetuksessa 59/2013 ja 16 § asetuksessa 1667/2009, seuraavasti:

1 §

Määritelmät

Lossista ja lautta-aluksesta on säädetty liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 6 §:ssä

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *lauttalaiturilla* lossin ja lautta-aluksen laituria;
- 2) *lauttapaikalla* lossin ja lautta-aluksen lähtö- ja tulopaikkaa;
- 3) *lauttaväylällä* lossin ja lautta-aluksen käyttämää väylää;
- 4) *railolossilla* lossia, joka välittää erityisen talvitien liikennettä yleisen kulkuväylän yli; sekä
- 5) *lauttaliikenteen palvelujen tuottajalla* laivanisäntää.

4 §

Lossin rakenne ja varusteet

Lossin rakenteesta ja varusteista säädetään erikseen. Lossissa on oltava ajoneuvokansi.

5 §

Lossin radioaseman käyttäjän pätevyys ja kuljettajalta vaadittava lääkärintodistus

Lossin radioaseman käyttäjän pätevyydestä säädetään erikseen.

Lossin kuljettajan on osoitettava lääkärintodistuksella, että hän kykenee erottamaan meriteiden sääntöjen ja sisävesisääntöjen mukaiset alusten yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi säädetty merkkivalot ja -kuviot sekä äänimerkit. Lääkärintodistuksesta on käytävä ilmi, että lossin kuljettaja täyttää ajokorttilain (386/2011) 17 §:ssä säädetty ryhmää 1 koskevat terveysvaatimukset, että hän tarvittaessa kuulolaitetta käyttäen ainakin toisella korvalla kuulee tavallisen puheäänien neljän metrin etäisyydeltä ja että hänellä on normaali värinäkö. Lääkärintodistus on uusittava viiden vuoden välein.

6 §

Lossin kuljettaminen ohjausköydestä irrotettuna

Lossin saa yhteentörmäysvaaran uhatessa välittömästi vapauttaa ohjausköydestä tai sitä vastaavasta muusta ohjauslaitteesta.

Lossi voi tilapäisesti liikennöidä ohjausköydestä tai sitä vastaavasta muusta ohjauslaitteesta irrotettuna:

- 1) jääolosuhteissa tarpeen mukaan;
- 2) 15 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ajoneuvojen kuljettamista varten, milloin hidas vesikulkuneuvo tai uitto on sulkenut lauttaväylän;
- 3) ohjausköyden tai sitä vastaavan muun ohjauslaitteen vaihdon tai korjauksen ajan;
- 4) vaikeiden tuuli- tai virtausolosuhteiden takia; tai
- 5) milloin lossin ohjausköydestä aiheutuu vaaraa laivaliikenteelle tai lossin liikennöimiselle.

Lossin saa kuljettaa ohjausköydestä tai sitä vastaavasta muusta ohjauslaitteesta irrotettuna telakka- tai lauttapaikalle Liikenne- ja viestintäviraston laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) nojalla vahvistamaa miehitystä tai aluksen miehityksestä ja laivaväen pätevydestä annetussa asetuksessa (508/2018) säädettyä miehitystä käyttäen. Aluksen päällikön ja konepäällikön pätevydestä säädetään liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) II osan 10 luvussa.

7 §

Ohjausköysi ja lauttaväylää risteävä liikenne

Lossi ei saa estää sellaisen aluksen kulkua, joka voi navigoida turvallisesti vain itse kulkuväylässä. Tällaisen aluksen on mahdollisuuksien mukaan hyvissä ajoin ilmoitettava saapumisestaan lossin kuljettajalle. Tällöin lossin kuljettajan on huolehdittava siitä, ettei ohjausköysi laivaväylän kohdalla ole aluksen kulun esteenä.

Milloin lauttaväylä risteää laivaväylää, on lossin ohjausköysi asennettava paikoilleen siten, että se kiristämättömänä ollessaan asettuu vahvistetun kulkusyvytyden perusteella Väyläviraston määrittämän harausyvytyden alapuolelle kulkuväylän koko leveydellä. Ohjausköyttä ei saa tarpeettomasti pitää kiristettynä eikä siten estää lauttaväylän poikki kulkevaa vesiliikennettä. Lossin kuljettajan on myös huolehdittava siitä, että alus, jonka on väistettävä lossia, ei joudu kohtuuttomasti odottamaan pääsyä laivaväylän poikki.

Jos vesistö on lauttaväylän kohdalla varattava vahvistettua kulkusyvytyttä syvempänä tai väylämerkein merkittyä leveämpänä vesiliikenteen käyttöön puutavaran nippuhinausta tai muuta tilapäistä vesikuljetusta varten, on ohjausköysi laskettava tarpeen mukaan lauttaväylän pohjaan. Tilapäisen vesikuljetuksen suorittajan on ilmoitettava hyvissä ajoin etukäteen asianomaiselle lauttapaikalle tulevan kuljetuksen ajankohdasta sekä varmistauduttava ennen lauttaväylän ylittämistä, että ohjausköysi on väylän pohjassa.

8 §

Lauttaväylästä ja lossista varoittavat vesiliikennemerkkit ja valot

Kun lauttaväylä risteää yleistä kulkuväylää, toimivaltaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on asetettava kustannuksellaan vesiliikennemerkkit yleisen kulkuväylän varteen kummallekin puolelle lauttaväylää sen mukaan kuin vesikulkuväylien merkitsemisestä annetussa asetuksessa (846/1979) säädetään.

Lossi, joka kulkee yleisen kulkuväylän poikki, voi liikkuessaan näyttää yhteentörmäymisen ehkäisemisestä sisäisillä kulkuvesillä annetussa asetuksessa säädettyjen valojen ja merkkikuvioiden lisäksi keltaisia vilkkuvia valoja.

Lauttaväylälle, jossa liikennöi yleisen kulkuväylän poikki kulkeva lossi, toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kustannuksellaan ja Väylävirastolta luvan saatuaan asettaa 1 momentissa tarkoitettujen merkkien lisäksi lauttalaiturien läheisyyteen Liikenne- ja viestintäviraston määräysten mukaiset vesiliikenteen valo-opasteet.

Lauttaväylä, jossa liikennöi railolossi tai jossa käytetään railosiltaa, tulee varustaa 1 momentissa tarkoitetuilla vesiliikennemerkeillä. Lisäksi lauttaväylä on varustettava yöllä valkoista valoa näyttävillä valoilla.

10 §

Maantielautojen kunnon, varusteiden ja miehityksen valvonta sekä lautalle asetettavat merkit tai taulut

Lauttaliikenteen palvelujen tuottajan on osoitettava ja toimivaltaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on valvottava, että maantielautat pidetään asianmukaisessa kunnossa sekä lakien ja niiden nojalla annettujen säännösten mukaisesti varustettuina ja miehitettyinä.

Lauttaliikenteen palvelujen tuottajan on valvottava, että tienkäyttäjät noudattavat lautalle asetettuja tupakoinnin kieltämistä tai joutokäynnin rajoittamista koskevia taikka muita yleisen turvallisuuden tai liikenteen ohjauksen kannalta tarpeellisia määräyksiä.

11 §

Lossin kuormitus

Lossia ei saa kuormittaa suuremmalla kuormituksella kuin katsastustodistuksessa määrätään. Ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän kokonaispaino on tarvittaessa osoitettava punnitustodistuksella tai punnitsemalla ennen lossille ajoa. Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi rajoittaa lossilla kuljetettavien ajoneuvojen painoja paikallisten olosuhteiden vaatiessa. Jokaisen matkustajan on noudatettava lossinkuljettajan kuormauksesta antamia määräyksiä.

13 §

Maantielautalle tuleva ja sieltä poistuva sekä maantielautan liikkeellelähtö

Maantielautalle tulevan ja sieltä poistuvan on noudatettava tarpeellista varovaisuutta ja liikenteen ohjauslaittein annettuja käskyjä ja kieltoja sekä lautta-aluksen päällikön tai lossinkuljettajan antamia ohjeita ja määräyksiä.

Kulku maantielautalle on sallittu vasta, kun ajolupa maantielautalle on annettu avaa-malla lauttarannalla oleva sulkulaitteena toimiva puomi ja maantielautalla veteen suistumisen ehkäisemiseksi tarkoitettu portti on laskettu ala-asentoon, ja kun kulkutie muutoin on esteetön.

Jos maantielautalle kulkuun liittyy valo-opaste, on kulku sallittu vasta, kun valo on sammutettu tai asiasta on muulla valo-opasteella ilmoitettu.

Kulku maantielautalta pois on sallittu vasta, kun maantielautta on kiinnittynyt lauttalaituriin, maantielautan veteen suistumisen ehkäisemiseksi tarkoitettu portti on kokonaan laskettu ala-asentoon, rannalla oleva sulkulaitteena toimiva puomi on kokonaan nostettu pystyasentoon ja kulkutie muutoinkin on esteetön. Jos maantielautalta poistumiseen liittyy valo-opaste, on kulku sallittu vasta, kun valo on sammutettu tai asiasta on muulla valo-opasteella ilmoitettu.

Maantielautta ei saa lähteä liikkeelle ennen kuin lauttarannalla olevat sulkulaitteet ovat ala-asennossa, maantielautalla veteen suistumista estävät portit ovat kokonaan yläasennossa ja maantielautan kuorma on tarvittaessa riittävästi tuettu siirtymisen ehkäisemiseksi.

Maantiekuljetusten etuoikeus

Sen estämättä mitä 14 §:ssä säädetään, on hälytysajoneuvolla ja poliisin, Tullin sekä Rajavartiolaitoksen virkatehtävissä olevalla ajoneuvolla tieliikennelain 39 §:n 1 momentin mukaan oikeus päästä maantielautalle ennen muita ajoneuvoja. Näiden jälkeen etuoikeus ennen muita ajoneuvoja määräytyy seuraavasti:

- 1) sairasta hoitoon kuljettava tai kuljetettavaksi noutava ajoneuvo;
- 2) kiireellisellä matkalla olevaa lääkäriä, eläinlääkäriä tai muuta sairaanhoito- tai pelastustehtävissä olevaa henkilöä kuljettava ajoneuvo;
- 3) aluehallintoviraston luvalla liikkuva eläinkuljetusajoneuvo;
- 4) luvanvaraisessa henkilöliikenteessä käytettävä ajoneuvo;
- 5) kiireellistä tien kunnossapitotehtävää suorittava ajoneuvo;
- 6) L_{1e}- ja L_{2e}-luokan ajoneuvo (*mopo*).

Jos hälytysajoneuvo, poliisin, Tullin tai Rajavartiolaitoksen virkatehtävissä oleva ajoneuvo tai 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainittu ajoneuvo tarvitsee kuljetusta maantielautalla sen aikataulusta poikkeavana ajankohtana ja ilmoittaa asiasta etukäteen, kuljetus on suoritettava ja mahdollisuuksien mukaan varattava maantielautta lähtölaituriin kuljetuksen alkamisajankohdaksi.

Jos muu kuin 2 momentissa tarkoitettu ajoneuvo pyrkii maantielautalle sen lähdettyä liikkeelle ja lautalla on ajoneuvolle tilaa, voidaan palata noutamaan ajoneuvoa, jollei toimenpide olennaisesti hidasta liikenteen sujumista. Tällaista ajoneuvoa ei palata noutamaan, jos maantielautta on lähtenyt aikataulun mukaisesti tai kuljetettavana on 1 momentissa mainittu ajoneuvo tai liikenne on vilkasta tai lauttaväli on lyhyt.

Erityisen talvitien ja yleisen kulkuväylän risteäminen

Milloin liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 4 §:n 4 momentissa tarkoitettu erityinen talvitie risteää yleistä kulkuväylää, toimivaltaisen elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskuksen on määrättävä, aluehallintoviraston asiassa mahdollisesti antamat määräykset huomioon ottaen, miten väylän ylittäminen on järjestettävä. Jos ylikulkua varten on silta tai railolossi, kyseisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on sovittava Väyläviraston kanssa, kuinka paljon yleistä kulkuväylää saa kaventaa siltatukien tai railolossin kiinnityspaikkojen välillä ottaen huomioon kulkuväylää käyttävä liikenne. Tässä yhteydessä toimivaltaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on päätettävä, miten etäälle tien ja kulkuväylän risteyksestä erityinen talvitie on viitoitettava. Tarvittaessa Väylävirasto päättää risteuksen vartioinnista.

Lautta-aluksia koskeva käyttömaksu

Jos lautta-aluksen käyttämisestä on liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 12 §:n perusteella säädetty perittäväksi maksu, on toimivaltaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asetettava sitä koskeva määräys nähtäville lauttalaitureiden välittömään läheisyyteen.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

1156/2018

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2018.

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Lainsäädäntöjohtaja Silja Ruokola